

ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ)

ਸਮੇਸਟਰ I

ਲਿਖਤੀ ਸਮਾਂ : $2\frac{1}{2}$ ਘੰਟੇ
ਕਿਰਿਆਤਮਕ: 20 ਮਿੰਟ

ਲਿਖਤੀ : 30 ਅੰਕ
ਕਿਰਿਆਤਮਕ : 40 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ. : 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ : 80 ਅੰਕ

ਪਰਚਾ ਏ - ਲਿਖਤੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 14 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ III ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਗ-I ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ 8 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ (Objective type) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। $8 \times 1 = 8$

ਭਾਗ-II ਵਿੱਚ 4 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ (short answer type) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। $4 \times 3 = 12$

ਭਾਗ-III ਵਿੱਚ 2 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ (Essay type) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਦੇ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ 'ਉ' ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ 'ਅ' ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। $5 \times 2 = 10$

ਪਰਚਾ (ਬੀ)

ਸਮੇਸਟਰ-I

ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਭਾਗ (ਵਾਦਨ)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਨੋਟ : ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ 9 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਪਰਚੇ ਦੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਦਾ ਵਾਦਨ ਰਜ਼ਾਖਾਨੀ ਗਤ ਅਲਾਪ ਤੋਂ ਪਕੜ ਨਾਲ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 6 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 10 ਹੋਣਗੇ।
2. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਦਾ ਵਾਦਨ ਰਜ਼ਾਖਾਨੀ ਗਤ ਅਲਾਪ ਤੋੜੇ ਅਤੇ ਪਕੜ ਤਾਲ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 10 ਹੋਣਗੇ।
3. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 10 ਹੋਣਗੇ।
4. ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੁਰਸੰਗਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 2 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।
5. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਧੁਨ ਦਾ ਵਾਦਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।

ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ)

ਸਮੇਸਟਰ I

ਲਿਖਤੀ

ਭਾਗ (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ :
(ੳ) ਸੰਗੀਤ, ਨਾਦ, ਸਰਤੀ, ਸੁਰ, ਸਪਤਕ, ਅਰੋਹੀ, ਅਵਰੋਹੀ
(ਅ) ਅਲੰਕਾਰ
(ੲ) ਲੈਅ, ਮਾਤਰਾ, ਤਾਲ, ਸਮ, ਤਾਲੀ ਅਤੇ ਖਾਲੀ
2. ਜੀਵਨੀ : ਵਿਸ਼ਣੂ ਨਰਾਇਣ ਭਾਤਖੰਡੇ

ਭਾਗ (ਅ)

- 1) ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ ਦੀ ਸੁਰਲਿੱਪੀ
2. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਦਰਾ ਤਾਲ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਤਾਲ ਲਿੱਪੀ

ਪ੍ਰਯੋਗੀ

1. ਬਿਲਾਵਲ, ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਬਾਟਾਂ ਦੇ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅਲੰਕਾਰ
2. ਭੁਪਾਲੀ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਰਜ਼ਾਖਾਨੀ ਰਾਤ
3. ਦਾਦਰਾ ਤਾਲ ਨੂੰ ਠਾਅ ਅਤੇ ਦੁਗੱਣ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ
4. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਧੁਨ ਦਾ ਵਾਦਨ।

ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ)

ਸਮੇਸਟਰ II

ਲਿਖਤੀ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ : 40 ਅੰਕ

ਕਿਰਿਆਤਮਕ : 60 ਅੰਕ

ਸੀ.ਸੀ.ਈ. : 20 ਅੰਕ

ਕੁੱਲ : 120 ਅੰਕ

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 18 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ III ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।

ਪਰਚਾ ਏ - ਲਿਖਤੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਭਾਗ-I ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ 10 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ (Objective type) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

10×1=10

ਭਾਗ-II ਵਿੱਚ 6 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ (short answer type) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। $6 \times 3 = 18$

ਭਾਗ-III ਵਿੱਚ 2 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ (Essay type) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਦੇ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6-6 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ 'ੳ' ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ 'ਅ' ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। $6 \times 2 = 12$

ਸਮੇਸਟਰ II

ਲਿਖਤੀ

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ :
(ੳ) ਜਨਿਆ ਰਾਗ ਅਤੇ ਆਸ਼ਰਿਆ ਰਾਗ
(ਅ) ਮਸੀਤ ਖਾਨੀ ਰਾਤ ਅਤੇ ਰਜ਼ਾਖਾਨੀ ਰਾਤ
2. ਤਬਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
3. ਤਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ
4. ਜੀਵਨੀ :- ਵਿਸ਼ਣੂ ਦਿਗੰਬਰ ਪੁਲਸਕਰ

ਭਾਗ (ਅ)

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ ਦੀ ਸੁਰਲਿੱਪੀ
2. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਤਾਲ ਲਿੱਪੀ

ਪ੍ਰਯੋਗੀ

- 1) ਬਿਲਾਵਲ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਰਜ਼ਾ ਖਾਨੀ ਰਾਤ
- 2) ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਨੂੰ ਠਾਅ ਅਤੇ ਦੁਗੱਣ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ।
3. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ।
4. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਧੁਨ ਦਾ ਵਾਦਨ।

ਨੋਟ : ਸਮੇਸਟਰ II ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਸਮੇਸਟਰ I ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ ਕੇਵਲ ਅੰਕ ਵੰਡ ਵਖਰੇ ਹੋਣਗੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ I ਤੇ II = 15 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ III ਤੇ V = 10 ਅੰਕ

MUSIC - INSTRUMENTAL

Class-IX
Year-2011-2012
SEMESTER-I

Time Theory : 2¹/₂ hrs.

Practical : 20 minute

Marks : 30

Marks : 40

C.C.E. Marks – 10

Total Marks : 80

THEORY

STRUCTURE OF THE QUESTION PAPER

1. The question paper will comprise of Eighteen (14) questions in total.
 2. All questions will be compulsory to attempt.
 3. The question paper will consist of III parts.
- Part I It will consist of 8 objective type questions. (i.e. 1 to 8) carrying one 1 mark each. The answer of each question should not exceed more than one sentence. $8 \times 1 = 8$
- Part II It will consist of 4 short answer type questions (i.e. 9 to 12) carrying three marks each. The answer of each question should be given in 10 to 15 lines. $4 \times 3 = 12$
- Part III It will consist of two essay type questions (i.e. 13 to 14) with internal choice covering both part A and part B of the syllabus. These question will carry 5 marks each. $5 \times 2 = 10$

SYLLABUS

Part – I

1. Define and explain the following musical terms :
 - a. Sangeet, nad, Sharuti, swar, saptak, Aroh, Avroh.
 - b. Alankars.
 - c. Laya, matra, Tal, sum, Taali, Khali
2. Life sketch
Vishnu Naryan Bhatkhanda

Part-II

1. Notation and Introduction of raags Bhupali.
2. Notion and Indroduction of Taal Tadara.

Practical

1. Five-Five alankars of Bilawal, Kalayan and Kafi Thaats.
2. Raja Khani gat in Bhupali raag.
3. Ability to demonstrate Tadara taal with reciting bols by hands in lkgun and Dugun Layakari.
4. Ability to play dhun in prescribed raags in syllabus.

PRACTICAL

STRUCTURE OF THE QUESTION PAPER

There should not be more than 9 students in a batch of practical Examination. The examiner will set the question paper in the spot while setting the question paper in practical, the examiner must consider the syllabus in theory and will follow the following instruction :

1. Demonstration/Performance of Raza Khani gat with a laap, toras and Pakar out of the prescribed raags in the syllabus. The student can exercise the choice of the raags. It will be for 6 minutes and shall carry 10 marks.
2. Demonstration of Raza Khani gat with a laap, toras and Pakar out of the prescribed raags in the syllabus. The choice will be of examiner. It will be for 4 minutes and will carry 10 marks.
3. Demonstration/Performance of prescribed Taals by hand. It will be for 4 minutes and will carry 10 marks.
4. Recognition of raags out of the prescribed syllabus. It will be for 2 minutes and will carry 5 marks.
5. To ability to demonstrate/play dhun in prescribed syllabus. It will also be for 4 minutes and will carry 5 marks.

Note : Structure of question paper for semester II will remain same as that of semester I except the the marks distribution will be different.

question I to II	=	15 marks
question III to IV	=	10 marks

MUSIC - INSTRUMENTAL

Class : IX

Year : 2011-12

SEMESTER-II

Time Theory : 3 hrs.
Practical : 20 minute

Marks : 40
Marks : 60
C.C.E. Marks – 20
Total Marks : 120

THEORY

STRUCTURE OF THE QUESTION PAPER

1. The question paper will comprise of Eighteen (18) questions in total.
 2. All questions will be compulsory to attempt.
 3. The question paper will consist of III parts.
- Part I Will consist of 10 objective type questions. (i.e. 1 to 10) carrying one 1 mark each. The answer of each question should not exceed more than one sentence.
- 10x 1=10
- Part II Will consist of 6 short answer type questions (i.e. 11 to 16) carrying three marks each. The answer of each question should be given in 10 to 15 lines.

6x3=18

Part III Will consist of two essay type questions (i.e. 17 to 18) with internal choice covering both part A and B of the syllabus. These question will carry 6 marks each.

6x2=12

SYLLABUS

Part – I

1. Define and explain the following musical terms :
 - a. Janya and Ashrya raags.
 - b. Maseet khani Gat and Raza khani Gat.
2. Detail knowledge of Tabla.
3. Importance of Taal.
4. Life Sketch.
Vishnu Digamber pluskar.

PART-II

1. Write notation and Introduction of raag Bilaval.
2. Write notion and Indroduction of Teen Taal.

PRACTICAL

1. Raza Khani gat in Bilaval raags.
2. Ability to demonstration. Teen tal with reciting bols by hands in Ikgun and layakani bols by hand in Ikgun and Dugun laya khani.
3. Recoganition of raags out of the prescribed syallbus.
4. To ability to play dhun in prescribed syllabus.